# מהדורה למורה – מפתח תשובות

## מטרות הדף:

- לזהות גזרות נחים (ל"ה, פ"י/ו, ע"ו/י, פ"נ) בפעלים שונים
- לתרגל זיהוי גזרה בכל הבניינים כולל הופעל ופועל
- להכיר יוצאי דופן כמו השורש לקח וה' מפיק

גרסה רגילה – כל הפריטים.

### חלק א' – זיהוי גזרה

1. ב – פ"נ
2. ג – ל"ה
3. א – ע"ו/י
4. ד – פ"י/ו
5. ב – פ"נ
6. ג – ע"ו/י
7. ג – בהופעל ובשאר הבניינים

### חלק ב' – נכון או לא נכון

1. נכון – זו ההגדרה של גזרת ל"ה
2. לא נכון – הוא יוצא דופן ומתנהג כמו פ"נ
3. נכון – זה תפקיד ה' המפיק
4. לא נכון – יש נטיות שבהן הנ' נשארת
5. לא נכון – היא יכולה להיות גם י', כמו בפועל שר

### חלק ג' – השלימו את הגזרה או האות החסרה

1. ע"ו/י
2. פ"נ
3. ל"ה
4. פ"י/ו
5. פ"נ

### חלק ד' – התאימו פועל לגזרה שלו

- 1 – ב (פ"נ)
- 2 – ה (ל"ה)
- 3 – א (ע"ו/י)
- 4 – ג (פ"י/ו)
- 5 – ד (פ"נ)

### חלק ה' – כתיבה והסבר

1. התלמיד/ה בוחר פעלים מתאימים, מזהה נכון את הגזרה ומסביר את זיהוי האות הנחה
2. למרות שמתחיל בל, הוא מתנהג בנטייה כמו פ"נ (למשל: ייקח במקום ילקח)

### כרטיס יציאה – מה לחפש

- הגדרה נכונה של ל"ה עם דוגמה מתאימה
- הסבר שה' מפיק מציינת עיצור בסוף מילה
- הבנה שההתנהגות דומה לפ"נ למרות האות הראשונה

## טיפים להפעלה:

- אפשר לפתוח בכתיבת דוגמאות על הלוח לפי כל גזרה לפני התרגול העצמאי
- כדאי להדגיש את יוצא הדופן לקח בנפרד, כי הוא מבלבל תלמידים
- אפשר לחלק לזוגות לעבודה על חלק ההתאמה והכתיבה

# דף תרגול: גזרות הנחים בפועל

דף התלמיד/ה רגיל

**שם:** _____ **כיתה:** _____ **תאריך:** _____

בעברית יש פעלים שבשורש שלהם יש אות נח (נ, י, ו, ה) שמשתנה או נעלמת בנטייה. בדף הזה נתרגל זיהוי הגזרות השונות, כולל יוצאי דופן.

## 1 חלק א' – זיהוי גזרה

הקיפו את התשובה הנכונה.

**1.** לאיזו גזרה שייך הפועל נפל?

א) ל"ה ב) פ"נ ג) ע"ו/י ד) פ"י/ו

**2.** לאיזו גזרה שייך הפועל בנה?

א) פ"נ ב) ע"ו/י ג) ל"ה ד) פ"י/ו

**3.** לאיזו גזרה שייך הפועל קם?

א) ע"ו/י ב) פ"נ ג) ל"ה ד) פ"י/ו

**4.** לאיזו גזרה שייך הפועל ישב?

א) ל"ה ב) ע"ו/י ג) פ"נ ד) פ"י/ו

**5.** לאיזו גזרה מתנהג השורש של הפועל לקח, למרות שהוא לא מתחיל בנ'?

א) ל"ה ב) פ"נ ג) ע"ו/י ד) פ"י/ו

**6.** לאיזו גזרה שייך הפועל גור (לגור)?

א) פ"י/ו ב) ל"ה ג) ע"ו/י ד) פ"נ

**7.** באיזה בניין אפשר למצוא פעלים מכל הגזרות, כולל נחים?

א) רק בפעל ב) רק בפיעל ג) בהופעל ובשאר הבניינים ד) רק בהתפעל

## 2 חלק ב' – נכון או לא נכון

סמנו ✔ נכון או ✘ לא נכון.

| # | משפט | ✔ נכון | ✘ לא נכון |
|---|---|---|---|
| 1 | בגזרת ל"ה האות האחרונה בשורש היא במקור י' שנהגית כ-ה' בסוף המילה | ☐ | ☐ |
| 2 | הפועל לקח שייך לגזרת פ"ל כי הוא מתחיל באות ל' | ☐ | ☐ |
| 3 | ה' מפיק מופיעה כדי להראות שה-ה' בסוף המילה היא עיצור ולא רק אם קריאה | ☐ | ☐ |
| 4 | בגזרת פ"נ האות נ' נעלמת בכל הנטיות של הפועל בלי יוצא מהכלל | ☐ | ☐ |
| 5 | בגזרת ע"ו/י האות האמצעית בשורש חייבת להיות דווקא ו' | ☐ | ☐ |

## 3 חלק ג' – השלימו את הגזרה או האות החסרה

השלימו את המילה החסרה.

**1.** הפועל קם שייך לגזרת _____

**2.** הפועל נסע שייך לגזרת _____

**3.** הפועל קנה שייך לגזרת _____

**4.** הפועל ירד שייך לגזרת _____

**5.** השורש של הפועל לקח מתנהג כמו גזרת _____

## 4 חלק ד' – התאימו פועל לגזרה שלו

התאימו: כתבו ליד כל מספר את האות המתאימה מהעמודה השמאלית.

| | | |
|---|---|---|
| **1.** נפל | ___ | **א.** ע"ו/י |
| **2.** גלה | ___ | **ב.** פ"נ |
| **3.** שר | ___ | **ג.** פ"י/ו |
| **4.** ישב | ___ | **ד.** פ"נ |
| **5.** נתן | ___ | **ה.** ל"ה |

## 5 חלק ה' – כתיבה והסבר

כתבו תשובה מלאה במשפטים שלמים.

**1.** בחרו שני פעלים מגזרות שונות (לא מהדוגמאות בדף), כתבו משפט עם כל אחד וציינו לאיזו גזרה הוא שייך ומדוע

**2.** הסבירו בעזרת דוגמה מדוע השורש לקח נחשב ליוצא דופן בגזרת פ"נ

## כרטיס יציאה

מהי גזרת ל"ה ותנו דוגמה

מהו תפקיד ה' המפיק

למה הפועל לקח נחשב יוצא דופן

איך הרגשתי בשיעור? ☹ 😐 🙂 😀